

specifikace: Řízení o určení neplatnosti rozhodnutí členské schůze družstva o vyloučení člena z družstva je sice (také) sporem mezi členem a družstvem (jako obchodní korporací), který se váže na účast člena v družstvu (který by jinak typově odpovídal sporům podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.), nicméně nelze přehlédnout, že je především (speciálně) řízením ve statusových věcech družstva jako právnické osoby o určení neplatnosti rozhodnutí členské schůze družstva jako orgánu družstva podle § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s. (v této souvislosti zdejší nadřízený soud přistoupil ke korekci své předchozí rozhodovací praxe vyjádřené například usneseními ze dne 8. 9. 2020, sp. zn. Ncp 590/2020 či ze 25. 8. 2020, sp. zn. Ncp 565/2020, ve kterých upřednostnil posouzení věcné příslušnosti krajského soudu k projednání a rozhodnutí věci v prvním stupni podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.).

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

§ 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (ZŘS)

§ 663 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (ZOK)

Ncp 802/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

navrhovatel:

E. K.

zastoupený advokátem JUDr. Jaroslavem Horkým
Advokátní kancelář H&P Law, s.r.o.
sídlem Sokolovská 6/85, 186 00 Praha 8

za účasti:

Bytové družstvo XY, IČO XY

zastoupené advokátkou JUDr. Janou Marečkovou
sídlem Ondříčkova 2167/16, 130 00 Praha 3 - Vinohrady

o neplatnost rozhodnutí členské schůze družstva o zamítnutí námitek proti rozhodnutí představenstva o vyloučení člena z družstva,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 28 C 185/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

- I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze.**

Odůvodnění:

1. Navrhovatel se návrhem doručeným Obvodnímu soudu pro Prahu 8 (dále jen „předkládající soud“) dne 23. 7. 2020 domáhá určení neplatnosti rozhodnutí žalovaného o vyloučení žalobce z družstva.
2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že ve smyslu § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř. není dána jeho věcná příslušnost k projednání a rozhodnutí věci, neboť předmětem řízení je „spor“ mezi korporací (žalovaným družstvem) a jeho členem (žalobcem), který vyplývá z účasti v obchodní korporaci.
3. Oba účastníci vyslovili s postupem předkládajícího soudu podle § 104a odst. 2 věta první o. s. ř. souhlas.
4. Podle § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení řízení.
5. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
6. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
7. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále též „z. ř. s.“), podle tohoto zákona projednávají a rozhodují soudy právní věci stanovené v tomto zákoně.
8. Podle § 1 odst. 3 z. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, použije se občanský soudní řád.
9. Podle § 3 odst. 1 z. ř. s., pro řízení v prvním stupni jsou příslušné okresní soudy, nestanoví-li zákon jinak.
10. Podle § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve statusových věcech právnických osob, včetně jejich zrušení a likvidace, jmenování a odvolávání členů jejich orgánů nebo likvidátora a přeměn.
11. Řízení ve statusových věcech právnických osob, které zmiňuje § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s., patří mezi řízení o některých otázkách týkajících se právnických osob podle § 2 písm. e) a § 85 a násl. z. ř. s., přičemž pod zmíněný typ řízení patří též řízení o vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu právnické osoby (§ 88, § 90, § 91 z. ř. s.).
12. Družstvo je obchodní korporací podle § 1 odst. 1, 3 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále i jen „ZOK“), a tedy i právnickou osobou ve smyslu § 210 a následujících zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Členská schůze družstva je orgánem družstva (§ 629 písm. a) ZOK). Úprava neplatnosti rozhodnutí členské schůze družstva je obsažena v § 663 ZOK.
13. Nejvyšší soud již v usnesení ze dne 19. 7. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3307/2016 formuloval a odůvodnil závěr, podle něhož s účinností od 1. 1. 2014 je řízení o vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu právnické osoby nesporným řízením, a to řízením ve statusových věcech právnických osob ve smyslu § 85 písm. a) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále též jen „z. ř. s.“), v němž jsou k projednání a rozhodnutí věci v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy (§ 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s.).

14. Řízení o určení neplatnosti rozhodnutí členské schůze družstva o vyloučení člena z družstva je sice (také) sporem mezi členem a družstvem (jako obchodní korporací), který se váže na účast člena v družstvu (který by jinak typově odpovídal sporům podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.), nicméně nelze přehlédnout, že je především (speciálně) řízením ve statusových věcech družstva jako právnické osoby o určení neplatnosti rozhodnutí členské schůze družstva jako orgánu družstva podle § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s. (v této souvislosti zdejší nadřízený soud přistoupil ke korekci své předchozí rozhodovací praxe vyjádřené například usneseními ze dne 8. 9. 2020, sp. zn. Ncp 590/2020 či ze 25. 8. 2020, sp. zn. Ncp 565/2020, ve kterých upřednostnil posouzení věcné příslušnosti krajského soudu k projednání a rozhodnutí věci v prvním stupni podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.).
15. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. tak, že k řízení o určení neplatnosti rozhodnutí členské schůze družstva o vyloučení člena družstva jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy podle § 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s., a současně podle § 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř. rozhodl o tom, že po právní moci usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze, jako soudu věcně příslušnému.
16. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).
17. Není ale vyloučeno, aby se soud, jemuž byla věc postoupena jako soudu věcně příslušnému, zabýval případně otázkou své místní příslušnosti (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 7. ledna 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu